

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe ad 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc; un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Sfințirea bisericii din Mihăeni

Când călătorul, purtat de valurile vieții, trecea prin comuna Mihăeni, îl izbea de departe în față falnica biserică a calvinilor care domină nu numai comuna, dar așazicând toată împrejurimea. Nu știa, nu-i trecea prin minte, că colo departe, la capătul satului, stă smerit un alt lăcaș, acoperit cu paie, mâncat de și asprul necruțător dinte al vremurilor, brăzdat de valurile vânturilor, cari valuri — precum atât de bine a spus harnicul preot Ioan Trușaș, parohul de Acăș și Mihăeni — „purtând sămânța pe zidul dat putrezicunii, au făcut să răsară floricele, spini și buruene”. Da, acest lăcaș era biserica, în care își înălțau rugăciuni către Preaputernicul Dumnezeu tot atât de umiliții locuitori români, pripășiți din vremuri vechi pe acele plaiuri, expuși pierderii adevăratei credințe și desnaționalizării.

Dar iată, că cele abea 20 familii se strâng în jurul zelosului lor păstor sufletesc, care se pune la muncă. Iar când piedecile, neajunsurile, sărăcia încep a-și picura sămânța desnașdejdiei în sufletul conducătorului; când vede adecă că contribuție materială nu poate aștepta deja credincioși, când toate erau să se nărue, iată vine ajutorul moral, cetind din ochii înlăcrimați ai credincioșilor dorința neastâmpărată de a avea și ei o biserică ca lumea! Atunci își aduce aminte de cuvintele Mântuitorului: „Fără de mine nimica nu puteți face” acolo aleargă deci după ajutor și de acolo vine îmbărbătarea, de acolo izbândă!

Cu banii realizați din pământurile bisericesti primite prin reforma agrară, se arde cărămidă; se iau în arendă pământurile școlii de stat, care încă nu ființează, pe cari le muncesc credincioșii an de an. Și iată, că se acopere așazicând suma întreagă a zidirii noii biserici, care a costat aproape 400,000 Lei.

Iar acum călătorule, când vei mai trece pe acolo, crucea de pe turnul bisericii nou zidite îți va vesti de departe că acolo sunt Români, cari de și puțini la număr și săraci, dar sunt tari în credință și vrednici de laudă!

Noua biserică, acum pompoasă și ridicată în inima comunei, în preseara sărbătorii Sf. Arhangheli, a venit să o sfințească Preasfințitul Iuliu, episcopul Gherlei. Preasfinția Sa, înaintea bisericii a fost întâmpinat de mulțimea credincioșilor din loc și jur, iar la porțile bisericii de parohul locului Ioan Trușașu, înconjurat de clerul tractului Eriu, fiind de față Revsmul E. Bran, vicarul Silvaniei, Claris. Gh. Bob și protopopii T. Trușașu și A. Băliban. Preotul local salută pe Preasfinția Sa în cuvinte binesimțite, manifestându-și marea sa bucurie de a putea primi pe Preasfinția Sa în

fața noii biserici, față de durerea cu care au trebuit să-l primească înainte cu 7 ani în fața vechei biserici dărăpănate. Ii răspunde Preasfinția Sa în cuvinte calde, mulțumind pentru munca desfășurată, atât preotului cât și credincioșilor. Urmează apoi o parte a actului sfințirii bisericii, iar în ziua următoare la sf. Liturghie pontificală se continuă partea rămasă. Se cuminecă mai mulți credincioși, iar după rugăciunea amvonului, Preasfinția Sa ține o impunătoare și convingătoare cuvântare, ascultat cu multă atenție, iar din ochii multora se scurgeau mărgăritare de lacrimi.

După sf. Liturghie au urmat recepțiile, prezentându-se toți preoții de față, în frunte cu Revsmul E. Bran, vicarul Silvaniei, asigurând pe Preasfinția Sa de dragostea și devotamentul preoției Sălăjene, iar Preasfinția Sa li răspunde, mulțumind preoției pentru conlucrare și conștiințioasă împlinire a datorinței lor. Se prezintă apoi comuna în frunte, cu primarul și notarul Cucuta; biserica reformată în frunte cu preotul, și alții După recepție masă comună.

Preasfinția Sa și-a arătat recunoștința față de preot și credincioși și prin aceea, că pe neobositul paroh Ioan Trușașu l-a numit protopop onorar.

Correspondent.

De-ale cantorilor

Referitor la apelul dlui Bența, cantor în Tăuni, în articolul publicat în această vrednică gazetă Unirea Poporului No. 44 din 3 Noembrie 1929, sunt și eu de aceeaș părere cu dânsul, că doar și noi cantorii din Ardeal, suntem vrednici de aceeaș retribuțiune în tocmai ca și colegii din vechiul Regat. Și pentru aceea nu trebuie să cedăm, trebuie să urmăm calea în care ne-am arădat până 'ncapăt.

Însă referitor la art. publicat în No. 34 din 25 August, unde amintește de organizare, noi cantorii din Ardeal așa știm, că suntem organizați, care organizare s'a făcut încă în anul 1927 în 9 Decembrie în Seini, unde am fost de față aproape toți cantorii din Ardeal, am solvit taxele de membri, s'au făcut Statutele, cari după cum sunt informat s'au și înaintat la toate Ordinariatele și la Ministerul Cultelor unde după cum sunt informat, chiar dela dl secretar Pop Ioan cantor în Seini, că s'au și aprobat, pe baza căror am și slovit mai mulți cantori peste 1000 și câțiva lei pentru a putea procura, Registrele necesare și sigile, însă despre primirea acestor obiecte nu mai știm nimic; deja de atuncea toate sunt moarte. Dar e foarte dureros, că am început o oareși careva mișcare, la care și noi avem tot dreptul tocmai ca și colegii din vechiul Regat, și ne lăsăm

baltă. Nu ne vom lăsa! De aceea vom ruga pe Mult Onor. Domni protopopi, ca să convoace pe toți cantorii aparținători districtului lor pentru o constătuire, unde să se ia măsuri pentru a putea continua pasul nostru și mai de parte. până ne vom ajunge scopul nostru care-l merităm și care-l urmăm.

Dar eu ași fi și sunt de aceeaș părere, ca prima dată să rugăm pe dl președinte și dl secretar al Asociației cantorilor din Ardeal, ca să ne comunice prin aceasta vrednică gazetă „Unirea Poporului” și despre rezultatele de până în prezent, ca să știm, cum ne stă chestia, sau ce s'a isprăvit fiindcă dela prima organizare încoace nu mai știm absolut nimica.

Mai departe rugăm și Prea Veneratele Ordinariate, ca să ne fie întru ajutor pentru a ne putea ajunge și noi scopul dorit și meritat ca slujitori ai sf. Biserici.

Căpleni, Noembrie 1929.

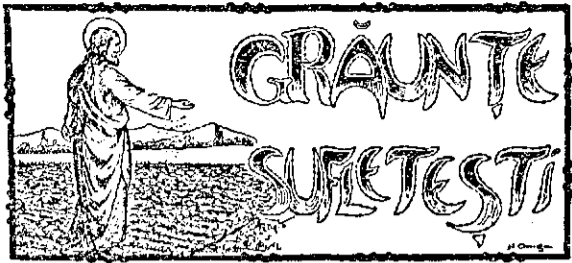
Mihail Burdea
cantor

Vederi din Apus

Icoana noastră arată unul dintre cele mai frumoase și mai vechi castele din Londra, pe care regele Angliei l-a menit, ca în el să se țină cel dintâi congres al tuturor marinarilor lumii. Palatul pare mai mult o biserică cu două turnuri, decât un palat.

Apostolul sărbătorii

26 Decembrie

A doua zi de Crăciun

Evrei 2, 11-18

11. Fraților, celce sfințește și cei ce sunt sfințiți dintr'unul sunt toți. Pentru care pricină nu se rușinează a-i numi pe dânsii frați,

12. zicând: „Spune-voiu numele tău fraților mei, în mijlocul adunării te voiu lăuda“.

13. Și iarăși: „Eu voiu fi nădăjduind spre dânsul“. Și iarăși: „Iată eu și pruncii, pe cari mi i-a dat Dumnezeu“.

14. Deci dacă s'au făcut pruncii părtași trupului și sângelui, și el asemenea s'a împărtășit acelorăși, ca prin moarte să supue pe celce are stăpânia morții, adevărat pe diavolul;

15. și să-i izbăvească pe ceice de frica morții în toată vremea erau supuși robiei.

16. Căci nu pe ingeri a luat cândva, ci sămânța lui Avram a luat.

17. De aceea dator era întru toate să fie asemenea fraților, pentru ca să fie arhiereu milostiv și credincios către Dumnezeu, ca să curățească păcatele poporului.

18. Căci de vreme ce însuși a pățimit și a fost ispășit, poate să ajute celor ce sunt ispășiți.

* * *

11. Hristos, arhiereul, mijlocitorul și răscumpărătorul nostru, celce sfințește pe oamenii cei căzuți în păcat și în moarte, a trebuit să fie și el coborât din Adam, adevărat să fie și el părtaș firii omenești, și astfel să pătimească și moară asemenea oamenilor celor sfințiți printr'Insul, ca astfel să se poată da pe sine patimii și morții, drept preț de răscumpărare pentru frații săi.

12. Hristos nu se rușinează, nici după învierea și preamărirea sa, a numi pe oameni frații săi. Pentru că el de aceea s'a înălțat la ceruri, ca să pregătească acolo fraților săi moștenirea de fii ai lui Dumnezeu. Iară dacă Hristos și oamenii sunt frați, Hristos este împreună cu oamenii pogoritor din Adam, părtaș firii omenești. Cuvintele pe cari le spune aici Hristos sunt luate din Psalm 22, 23.

13. Ca și cum ar zice Hristos: Dumnezeu pare a-și fi uitat de poporul său și a-l fi lăpădat dela sine, pentru că Iudeii nu vreau să creadă în mine. Eu însă nu desnădăjduesc, ci-mi pun toată încrederea în Dumnezeu, care va întoarce la mine cel puțin vreo câțiva dintre ei, iară aceștia îmi vor dobândi toate neamurile pământului, și astfel îl vor birui pe Satana și-i vor răpi credincioșii. Toate neamurile pământului se vor sfinți deci prin Hristos și vor fi primite ca fii ai lui Dumnezeu și ca frați ai lui Hristos, și astfel vor ajunge la mărirea cerească. Cele spuse aici de Hristos sunt luate din Isaie prorocul 17, 18

Cuvintele: «Iată eu și pruncii, pe cari mi i-a dat Dumnezeu», sunt luate din 2 Samoil 22, 3, și aici au, după cum le tâlcuește sf. Vasile cel Mare, înțelesul următor: Eu și învățăceii mei suntem prin viața, învățătura, sărăcia, smerenia și patima noastră, sminteală și nebulie Iudeilor și Elinilor (ceace se spune de altfel și

la I. Cor. 1, 23). Apostolul Pavel vrea deci să dovedească și aici, că Hristos a trebuit să se facă părtaș firii omenești, să pătimească și să moară asemenea oamenilor, pentru ca pe oameni să-i nască sufletește întru fii ai lui Dumnezeu. Fiind el arhiereu, îi numește pe oameni prunci, adevărat fii săi.

14. Oamenii, pe cari Hristos îi numește pruncii și frații săi, sunt alcătuiți din trup și din sânge, au adevărat firea omenească cea slabă și pătimitoare. Prin urmare și Hristos, părintele și fratele lor, și-a însușit firea aceasta și s'a făcut om pătimitor. Care a fost însă scopul întrupării Fiului lui Dumnezeu? Diavolul are domnia morții, în ce chip călăul are puterea de a omori pe cei osândiți la moarte și dați pe mâna lui. Diavolul are adevărat domnia morții, întrucât îi indeamnă pe oameni la păcat și prin urmare și la moarte, care este urmarea păcatului. Iară Hristos și-a însușit firea omenească, pentru ca să pătimească într'Insa și astfel prin moartea sa să surpe domnia diavolului, celuce prin păcat trăgea pe oameni în moartea trupului și a sângelui.

15. Hristos s'a mai întrupat și de aceea, ca să- scape pe oameni de frica morții. Oamenii adevărat mai înainte se înfricoșiau de moartea trupului ca de începutul morții celei veșnice. Ei foarte bine știeau că această moarte este o urmare a pedepsei lui Dumnezeu, știeau că în urma păcatului strămoșesc ei nu pot fi cetățenii raiului și că astfel trebuie să aștepte undeva departe de raiu, până va veni Mântuitorul și va deschide și oamenilor celor drepti porțile cele ferecate ale raiului. Acuma însă, oamenii scăpați fiind prin Hristos din robia păcatului și a morții, pot privi cu încredere la moarte, ca la sfârșitul năcazurilor pământesti și la începutul unei vieți mai bune.

16. Hristos s'a făcut om, ca să- scape pe oameni. Asta se vede — dupăcum zice sf. Ioan Gurădeaur — și de acolo, că dânsul nu umblă să pună mâna pe ingerii cei căzuți și să-i aducă și să-i cheme iară la darul lui Dumnezeu și la mântuire, ci umblă să pună mâna pe oamenii cei căzuți, precum a făcut și cu mine, pentru ca să-i aducă la mântuire pe oameni, cari sunt »sămânța lui Avram«, nu cea după trup (adevărat numai Iudeii), ci cea din credință.

17. Hristos sa mai întrupat apoi și de aceea, ca din pășania sa proprie să învețe, a-i fi milă de năcazul nostru. Dumnezeu însă a voit să-l vadă nu numai om ci și arhiereu al nostru, carele prin patima și moartea sa, plătind datoria noastră, »să curățească păcatele noastre« și să ne împace cu Dumnezeu: de aceea i-a căutat Hristos pe oameni, ca făcându-se om, să se aseamene nouă întru toate »afară de păcat«, dupăcum spune sf. apostol Pavel la Evrei 4, 15.

18. Stihul acesta trebuie înțeles în modul următor: Am spus mai înainte — zice sf. apostol Pavel — că Hristos are două din însușirile pe cari trebuie să le aibă un arhiereu bun și adevărat, adevărat mila și credința. Iată însă că o are și pe a treia, adevărat tăria. Căci dânsul, prin patimile sale, pe cari le-a suferit fără de vină, s'a făcut destoinic să biruiască toate năcazurile și asupririle pe cari ile-au făcut dracii și oamenii, și prin urmare este în stare să ajute și celorce sunt ispășiți și pătimească.

* * *

Cel puțin acum, în zilele Crăciunului, se cuvine să ne gândim la marea dragoste față de noi oamenii a lui Isus Hristos, care s'a coborât din ceruri și om s'a făcut, pentru ca să ne mântuiască din păcatul strămoșesc și de urmările lui. Noi oamenii eram, după păcatul strămoșesc, asemenea unui mort, care nu se poate mișca și nu se poate ajutama, și cu atât mai puțin se poate învia pe sine însuși. Trebuia deci să vină cineva care să-l învieze din moartea păcatului. Și acest cineva a fost Isus Hristos, Mântuitorul nostru, care înainte de toate prin învățăturile sale ne-a luminat mintea, prin poruncile și făgăduințele sale ne-a mișcat voința spre fapte bune, prin jertfa sa de pe cruce ne-a dat mijloacele harului, prin cari ne putem recâștiga harul sfinților și astfel putem deveni fii ai lui Dumnezeu și moșteni ai împărăției cerurilor. Dar Isus Hristos a făcut și mai mult; a murit pentru noi și astfel ne-a câștigat învierea cea de obște, ne-a învățat, prin cuvintele și pilda sa, ce trebuie să facem, ca să fim fericiți încă aici pe pământ, și ca să putem birui lumea; și în sfârșit ne-a dat mijloacele de lipsă pentru alungarea și biruința dușmanului nostru veșnic.

Dându-ne seama de aceste șase mari câștiguri, noi oamenii altfel ar trebui să-i răsplătim Domnului nostru Isus Hristos, nu cu păcatele cele mari pe cari aproape zilnic le facem. Chiar de aceea, în aceste zile de sărbătoare, ar trebui să ne dăm bine seama de aceste neprețuite binefaceri, și ar mai trebui să ne hotărîm în sfârșit a ne schimba viața și a ne împăca cu Isus.

Iuliu Maior.

Tipicul săptămânii XXX după Rusalii

15 Decembrie 1929, Dumineca XI după Înălțarea sf. Cruci, a sfinților Strămoși.

Sămbăta seara, la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 6 ale învierii v. 5 și 4 ale sf. Strămoși v. 8 (vezi Mineiu la 13 Dec). Mărire a sf. Strămoși v. 6 „Pe toți părinții cei mai înainte de lege... Și acum... dogmatica v. 5 din Octoih. Intrat. Lumină lină... Prohimenul zilei. Stihovna învierii v. 5. Mărire v. 3. „Venii iubitorilor de sărbătoare... și acum „Fără sămânță dela Dumnezeiescul Spirit... (din Mineiu) Acum slobozește... Troparul învierii v. 5 și a sf. Strămoși v. 2. Deslegare.

Duminecă dimineața, la Dumnezeu este Domnul... Troparul învierii v. 5 și a sf. Strămoși v. 2. Stihologiile învierii v. 5. Troparele mari ale învierii v. 5, ipacolu și treptele v. 5. Toată suflarea... Evanghelia învierii VIII. Învierea lui Hristos... Ps 50 Mărire și acum v. 2 și celelalte la locul lor. Rugăciunea preotului. Căta-vasiile „Hristos se naște... După cătăvasia III ipacolu și sedea la sf. Strămoși, după cătăvasia VI condacul și icosul sf. Strămoși. Luminătoarea învierii VIII și a sf. Strămoși. La laude. 4 stihiri ale învierii v. 5 și 4 stihiri ale sf. Strămoși v. 2, cele 2 din urmă cu stihuri proprii. Mărire a sf. Strămoși v. 7 și acum „Preabinecuvântată ești... Doxologia cea mare La sf. Liturghie ale învierii v. 5 și ale sf. Strămoși după cum arată Mineiul Apostolului și Evanghelia din dumineca sf. Strămoși.

Duminecă seara (inserat comun) la Doamne strigat-am... 6 stihiri, 3 ale învierii v. 5 din Octoih de duminecă seara și 3 ale sf. Profet Ageu 16 Dec.) Mărire și acum a Născ. de Dumnezeu din Mineiu. Lumină lină... Prohimenul zilei și îndată „Invrednicește-ne Doamne, în seara aceasta... Ectenia „Să plinim rugăciunile noastre cele de seara Domnului. Stihovna învierii v. 5 de duminecă seara din Octoih. Acum slobozește... Troparul zile „Arhistrategi ai oștilor cerești... Ectenia: În dură-Te spre noi, Dumnezeule. Deslegare.

Cel mai mare clopot din lume

se găsește în biserica din Colonia — în Germania. Acest clopot are o înălțime de 3,30 metri și o lărgime de 3,25 metri. Greutatea clopotului este de 25 mi kilograme. Turnatul clopotului a ținut peste 24 de ceasuri. Bronzul din care e făcut cuprinde 73 părți aramă și 27 părți cositor. Acest amestec a fost încălzit la o căldură de 1400 grade.

S. Misiuni pentru popor, la Bistra

Comuna fruntașe Bistra — pe valea Arieșului — locul de naștere al marelui și bunului arhieru Petru Paul Aron, a avut din 25—28 Octombrie a. c. zile de sărbătoare, ținându-se în acest timp s. misiuni pentru popor, sub conducerea învățatului canonic dela Blaj Dr Ioan Bălan, ca predicator vestitor al cuvântului Domnului, — ajutat fiind la aceasta grea apostolie de protopopul tractului Iacob Domșa și de zeloșii preoți din Abrud, Buciumșasa, Câmpeni, Certege, Roșia montană și Bistra.

S'au ținut 11 predici foarte potrivite și frumoase, ascultate cu multă evlavie și urmărite cu toată atențiunea de poporul credincios, adunat în biserica mare și împodobită, în număr de peste 2000. — Doar oftatul și suspinul izvorite din adâncul sufletelor cuternice, dornice de a să spăla în apele limpezi ale pocăinței și spovedaniei, — se auziau dese, în liniștea sfântă, sub vraja tainică a cuvintelor Preacucernicului predicator, — carele a știut ține încordată mintea ascultătorilor — între cari mulți și de altă lege și de cei cu carte, — deschizându-le astfel tainele sufletului, pentru a străbate darul sf. spirit, ca să le încălzească cu focul credinței și al iubirii, umplându-le de nădejde întru iertarea păcatelor.

Deși timpul era neprielnic — ploaie cu vânt rece, pe „muntele mare” ninsese —, au venit mulți credincioși și intelectuali și din parohiile învecinate. — A impresionat mult sosirea în procesiune — sub conducerea preoților și între cântări de laudă — a poporului din Câmpeni, Certege și Roșia montană, ca împreună cu cei din Bistra, să se adape din izvoarele răcoritoare ale învățăturilor, îndemnurilor și sfaturilor cari curgeau de pe buzele neobositului misionar.

S'au mărturisit și împărțit cu s. Taine cam 1500 credincioși, cari vor fi, în aceasta comună estinsă pe cele dealuri, și munți, tot atâtea pilde vii de viață nouă — îndreptată și potrivită cu credința s. noastre biserici.

Au fost zile de multă mângâiere pentru Părintele misionar și pentru preoți și de adevărată primenire sufletească pentru poporul adunat, rugând pe bunul Dumnezeu să lucreze astfel ca sămânța aruncată de harnicul sămănător al cuvântului, în ogoarele sufletului ascultătorilor, se aducă roade îmbelșugate, ca să se bucure și cel ce a sămănat cași cel ce va secera.

Unul din cei de față.

O plângere din comuna Jimbor

Mai mulți locuitori din comuna Jimbor județul Someș, ne trimit o plânsoare foarte dureroasă, pe care o facem cunoscută în felul acesta, ca cei în drept să știe durerile și necazurile poporului, și să caute ale v. nedece.

Sătenii din numita comună ne scriu, că dâșii au fost primit pământ din moșia grofului Ștefan și de trei ani au și luat în folosință acel loc. Atunci, atât judecătorul, cât și inginerul împărțitor, le-au spus, că primitorii n'au să plătească decât darea către stat și, la vremea sa, prețul pământului după lege, iar arândă nu.

Însă n'a rămas așa precum li-s'a spus, ci, în loc să nu plătească arândă, plătesc din an în an mai mare..!

Acum, sătenii se întrecă, și întrescă toate instanțele până sus la minister: Că ce va fi cu necazul lor? Până când să tot plătească la arândă și de ce nu li-se cere numai darea către stat și prețul definitiv al locului? Judecătorul și inginerul împărțitor, de ce i-au mormit cu vorba atunci, la început, iar dacă n'a fost moment, arândă de ce se mai cere?

Oamenii cer o deslegare a întrebărilor de mai sus și, cei în drept, ar trebui să nu lase poporul în nedumerire și'n nesiguranță!

Domnii Parlamentari ai județului Someș au cuvântul! Această gazetă își face datoria, arătând durerile cari trebuiesc lecuite.

Trei veacuri fără grevă

La fabricile d'n Overum, în Suedia s'a ținut o sărbătoare, ca și care rar se mai pomeneste. Anume s'a sărbătorit faptul, că de trei sute de ani, de când lucrează acele fabrici, nici o singură zi lucrul n'a încetat din cauza vre-unei greve. Aceasta este o întâmplare aproape de necrezut în zilele noastre, când nu este an să nu să facă greve între muncitorii din fabrici. În ce stă taina acestei fabrici, că de trei veacuri nu s'a găsit nici un muncitor nemulțumit? În aceea, că fabrica de trei sute de ani întrebuințează numai muncitori din aceleasi familii. Și membri familiilor nu se angajează ca muncitori numai la aceaste fabrici. Când un străin vrea să intre ca muncitor la aceaste fabrici, trebuie mai întâi să se căsătorească cu vre-o fată din familiile, cari muncesc în fabrici. Aceasta este o garanță că lucrătorul e cinstit.

În cancelaria direcțiunii fabricelor este așezat chipul întemeietorului fabricelor. Acest chip nu-i iertat să fie mișcat din loc, căci spun muncitorii, vine nenorocire asupra lor. Odată, din cauza reparațiilor, chipul a fost mutat într'alt loc și la câteva zile a izbucnit un foc într'o parte a fabricii. De aceea muncitorii au cerut, ca să fie mutat chipul din nou în locul cel vechi.

Muncitorii sunt foarte mulțumiți merge strună, așa că fabricile încă câștigă mult.

I-s'a aprins căputul, călătorin d' în cinste. Pe trenul care merge dela Târgu-Mureș la Feldioara-Rășboieni s'a furizat zilele trecute un muncitor, suindu-se pe trepti ca să poată călători în cinste. Scânteile cari ies din hornul locomotivei i-au căzut pe căput și deodată s'a trezit că-i arde căputul din spate. A început a sbiera din răspuțeri. Auzindu-l călătorii, au sărit să vadă ce s'a întâmplat. Cu mare greu i-au stins focul din spate, iar la gara cea mai apropiată l-au dat jos din tren trimițându-l cu alt tren la spital, ca să-i vindece ranele de arsură.

Foița „UNIRII POPORULUI”

Doina Moșului

Foate verde a codrului
Toată-averea moșului:
O căruță ferecată
Cu ciubară încărcată.

Unde se începe dealu
Moșul își îndeamnă calu
Și îi cântă doina lui
Din țara Zarandului.

Doina Moșul și-o doinește
Și cu lacrimi o stropește
Cu lacrimi de om pribeag
Ce-și lasă căminu-i drag.

Străbate orașe, sate,
Dând ciubară pe bucate,
Și prin cornurile țării
Cântă doina disperării.

Săraci fiii Ianului
Din țara Feleacului,
Grea viață duceți voi
La drum lung și la nevoi.

S. Nicoară.

Să mai auzim ceva și de pela Isgariu!

— Pentrucă-i bine să știe frații unii de alții —
de prof. DUMITRU NEDA.

Nu-i țară pe sub soare ca țara noastră și nu-i neam pe fața pământului ca neamul nostru. Bogății fără seamăn îi tănuiesc munții, belșug de roadă îi vădesc țarinile în anii buni, pline-i sunt de viețâți pădurile și apele, mândri îi sunt codrii, încântătoare sunt văile ei, fermecătoare sunt pajștele, răsunătoare-i mai sunt luncile de cântece, atrăgătoare-i mai sunt așezările de viață românească, cu mândreța portului, legănatul jocului, sănătatea trupului și cinstea creștinească a sufletului român. De vei collinda în lung și în lat lumea asta mare și frumoasă a lui Dumnezeu, nu vei da de inimi mai miloase, de doine mai jeloase, de petreceri mai cuviincioase, de cumințenie mai luminoasă ca a Românului. Orice svăcnire de viață de a noastră, și ori unde ar fi ea înghebată, în forme oricât de smerite, e un colț de raiu, cu străluciri de soare, ce desfătează și înviorează Ochi numai să fie cari să vază!

Un sat, ca oricare altul, cum s'ar zice:

Isgariu e și el ca toate celelalte sate românești: o așezare de gospodari buni de lucru și buni de inimă. Să tot fie la 750 de suflete, ce-și dapănă flurul vieții, din tată în fiu, mun-

cindu-și țarina și îngrijindu-și vitșoarele și oile (care are și care cât are), neavând alte isvoare de câștig și de traiu. Mulți dintre ei și-au petrecut, și mulți își petrec și acum tinerețele în slujbă, la câte un străin înstărit de prin vecini (mai ales la Nemți în Nichișoara), strângând din bună vreme bani albi pentru zile negre. Și fiindcă ce înveți la tinerețe, aia știi la bătrânețe, multora le-a prins și le prinde bine crușarea și lucrul cu împărțeață văzut la gazdă străină. Așa că pe lângă tot amarul zilelor de înstrăinare sgârcită în milă (căci mila străinului, cași umbra spinului), tot s'aleg și cu ceva bine. Moș Achim, moș Crăciunel și alții is dovezi vii. (Mai în urmă cei doi frați Dumitru).

Vreți să știți unde-i Isgariu?

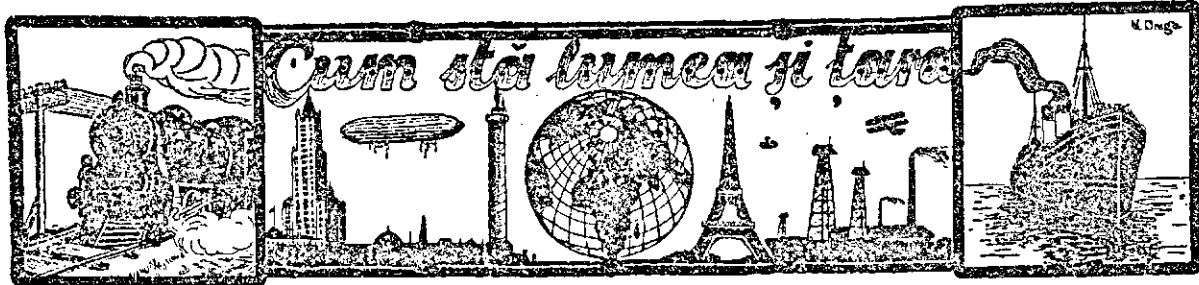
În Banat, județul Caraș. Cale de aproape trei ore dela vestitele băi ale Buziașului.

E așezat pe-o vale și pe coastele alor două delușoare, ca într'o copaie, stretălat de-un pârăuaș ce curge și el — când plouă bine. Incolo nu-i mare scofală de acest pârăuaș, dacă nu cumva că vinde câte-un dor ascuns ce-și trăgânează, nebănuitor, aleanul nestăpănit al pârălniceii de inimi:

Trecu-i valea ș'un pârău

La mândra, sufletul meu...

Tinerețe, — nebunețe, își va da cu socoteala vre-o mătușică trecută în zilele sale. — Fie și așa, — din partea mea și a dumnea-voastră, iubiți cetitori. Dar una-i drept: cântecul e ușurarea sufletului, și Românul e meș-

Ce mai e nou în politică

Plecarea d-lui ministru Vaida-Voevod la Viena — Ungurii noștri supărați pe guvern — Contractul cu d. Vidrighin — Negustorii se plâng că dările sunt prea mari — Dascălii cer plăți mai mari — Sătenii cer limpezirea năcazurilor cu reforma agrară

Demult s'a tot vorbit că d. ministru Alexandru Vaida-Voevod este suferind și că se pregătește să plece la Viena, să caute lecuire la doctorii cei vestiți de-acolo. Contrarii guvernului de astăzi au scos vestea, că d. ministru Vaida-Voevod nu ar fi atâta bolnav, cât necăjit și intristat pentru anumite neînțelegeri ce ar fi în sânul guvernului între ministrii ardeleni și între țărăniștii cei vechi ai d-lui Mihalache. Un om de bună credință care s'a întors zilele acestea dela București, ne-a spus și nouă, că într'adevăr d. Vaida-Voevod este bolnav și obosit trupește de munca cea multă pe care a avut-o la ministerul său și că are deci trebuință de căutare a boalei sale. Vestile că ar fi supărat nu sunt adevărate și că d. Vaida pleacă bolnav, iar nu necăjit sau certat cu cineva. Dd. Maniu și Mihalache se înțeleg foarte bine, iar celea ce le spun răuvoitorii guvernului sunt scornituri ridicate ca să nască neîncredere în puterea și tăria guvernului.

D. Alexandru Vaida-Voevod a și plecat la Viena în ziua de Duminecă, 1 Decembrie, fiind petrecut la gară de

aproape toți ministrii, dimpreună cu foarte numeroși parlamentari. Pe tot timpul cât va lipsi d. Vaida din țară, cam până prin Ianuar, va fi suplinat la ministerul de interne de către d. prim-ministru Iuliu Maniu.

Parlamentarii unguri din țara noastră sunt foarte supărați pe guvernul d-lui Iuliu Maniu, pentru că în scrisoarea de mesaj a Tronului, nu era nici o amintire despre un plan de lege pentru minorități, pe care ar dori-o Ungurii din Ardeal. Ei ar vrea o lege în care să li-se consfințească drepturile, cari spun că li-s'au făgăduit în adunarea dela Alba-Iulia din 1 Decembrie 1918. Au și facut mare gură în Cameră pentru aceasta, însă cuvintele lor nu au avut mare răsunet, căci țara are deocamdată alte nevoi, decât să se ocupe de doririle ungurești. Ungurilor nu se poate spune că le merge rău în țara noastră, dovadă că cei cari fugiseră de răul nostru la Budapesta în 1918—19, acum s'ar întoarce bucuroși în Ardeal, dacă nu de alta, dar măcar „să se sature odată“, cum a spus-o de curând

un ungar dela Aiud care s'a reîntors din țara lui Horthy...! Așadară parlamentarii unguri din țara noastră ar trebui să fie mai puțin „hangosi“, căci nici la Budapesta, nu le merge mai bine strănepoților lui Arpád decât în mult hulitul Ardeal românesc!

Mare vâlvă se face de o vreme încoace în jurul d-lui inginer Vidrighin, directorul general al Căilor Ferate Române. S'a zis, că i-se dă o plată prea grozav de mare (vre-o 4 milioane de lei la an), cum n'ar fi cu de lege și că lucrul acesta ar merge pe spatele țării. De curând plata d-lui Vidrighin a fost dusă și în fața parlamentului. Acolo a arătat d. ministru Madgearu, că plata pe care o primește d. Vidrighin (nu 4, ci 3 milioane lei) nu este prea mare pentru slujba pe care o face. Înainte vreme slujbașii cei înalți dela căile ferate primiau — ce-i drept — plată mai mică, în schimb își făceau ei, pe căi lăaturalnice, mult mai mari plăți decât directorul general de astăzi.

Ba d. ministru Madgearu a spus chiar o vorbă foarte grea, declarând din cuvânt în cuvânt, că „la căile ferate este un adevărat cuib de tâlhari“. Iar d. Vidrighin ar fi omul, care a început stârpirea aceluia cuib de oameni fără Dumnezeu și că, în felul acesta, căile ferate mai mult folos au, plătind cum se oade pe d. Vidrighin, decât închizând ochii la hoțiile ce se făceau.

Dacă așa au stat treburile la căile ferate, cum le-a arătat d. ministru Madgearu, atunci nu-i nimic de zis, decât că: mai bine pe lege 3 milioane la an, ca zeci de milioane, sau chiar sute de milioane, furate de slujbașii necinstiți...!

Negustorii din toată țara au ținut în zilele trecute o mare adunare la București, în care s'au plâns, că nu mai pot trăi de dările celea mari. O, fi nu-i

ter neîntrecut într'ale cântecului. Isgărenii ts cântăreți iscusii și ei. Am ascultat, nu odată, în tăcerea nopții, revărsări tânguioase de suferințe tănuite și sbucniri pătimase de dorințe aprinse, ce n'o să le uit niciodată. Trebuie s'auzi Românul cântând nestingherit de nime și de nimic la scutul întunerecului, în tovărășia boulenilor, în încremenirea singurătății, ca să poți pătrunde în adâncimile de vrajă ale simțirii sale atât de alese.

Românul și priveghetoarea iubesc fereala. Poate pentru că pe-o formă de tristă le este povestea din moși-strămoși și deaceea nu-și destăinuie cu drag și încredere plânsul sufletului, decât nopții și codrului drăguțului.

Suflul rece al celor trecute vremii.

Acum ce-o fi adevărat, și ce nu, din jalnica poveste a priveghetorii, eu unul nu știu. Atâta însă știu și atâta spun: Românii s'au născut plângând, și lacrimile de pe fața lor nu s'au prea șters nicicând.

Așa și cu Isgarul și cu Isgărenii, cum spune cântecul:

D'asa-mi trec zilele mele
Una bună, zece rele...

Hrisoavele bătrâne pomenesc de el mai întâiu la anul 1389. Și să vedeți din ce prilej și pentru care pricină.

Era adecă pe-acele vremi un bogătan mare, ungar, Himfy. Și dă Dumnezeu și moare Himfy bătrânul, și rămân după el trei copii:

Margareta, Blasiu, și Ștefan, între cari se naște scârbă mare, când ajung la împărțeala moștenirii. Pricirea asta rămâne s'o împace tabla crâiască, care o și împacă, pe cum vine mai la vale:

Toată Izgara (așa-i zice în scrisorile de pe atunci Isgariului) stă din 16 iobagi și 4 moșii, făcând parte din averea mortului. (Sărac Isgariu că mare era și bine le mai mergea Isgărenilor de pe atunci!) Averea aceasta să se împartă între cei trei frați priciți în felul următor:

Margareta să capete 4 robi și o moșie dinspre Iersig (va să zică și Iersigul era și pe atunci).

Blasiu capătă pe chinezul Rados (=Radu) și pe iobagii Brathes (=Brateșiu) și Draxa.

Ștefan capătă pe iobagii: Gheorghe, Dionisie, Musa, Milita, Bagda și Radul cu văduva lui Stoian.

Acestea-s cele dintăiu semne de viață ale Isgarului — vânturi reci ce poartă pe aripile lor șoaptele de durere ale unei sorți triste, de iloți, disprețuiți, osândiți să se ofilească, lucrând țărini a căror mană era hărăzită altora.

Nici mai târziu nu le-a mers mai bine.

Craiul Sigismund Báthory dă, la 1602, plocon, unui anumit Andrei Szeredai, odăile de lângă Pogănicu și Câmpurile Izgard și Cadar (de Isgăreni nici nu pomeneste) La 1607, alt craiu: Sigismund Rákoczy dă Izgarul cu Valeapai, Dubos și Cadar, la doi militari:

Martin Radicky dela Lipova și Ion Pribek dela Lugoj, după ce le smulsese din mâinile unui anumit Petru Ztepan (Stepan-i se află și acum în satul învecinat Silagiu) și Tabor Benedek. Alte averi dela Isgar, le dă tot în 1607, la 4 Aug. unui oarecare Ștefan Trombitás.

Ne putem închipui și dintr'asta ce erau bieții Români din Isgara: o mână de robi nebăgați în seamă de nime, trecuți dintr'o mână într'alta, ca banul cel rău, buni numai să slujască, să rabde și să-și plângă 'n svon mulcom de doină obida din inimi.

La 1717 se face o conscripție a populației, în care e pomenit și Isgarul cu 40 de fumuri. — La atâta se ridicaseră urmași, celor 16 iobagi de cari rămâne urmă în hârtiile dela 1389.

Ani îndelungați apoi iar nu se mai știe nimic de trudita viață a oropsiților iobagi din umilele bordeie de nuiele răsfirate pe Sel ște, cu coperișul lor de paie, lipitura de lut, muruit cu baligă de vită (Isgărenii muruesc și astăzi tot așa podurile caselor și pe jos, în chillii), nevăruite nici în lăuntru, necum pe dinafară (îmi spunea fiertata baba Păuna Pădureanu că în copilăria ei, cam pe aproape de 48, nime n'avea casă văruită pe din lăuntru la Isgariu) căutând stâns prin ochiurile din păreți, infundate cu bășici de porc.

Abia la 1796 aflăm că stăpânirea își pune de gând să facă rânduială la Isgar, pentru că unii deacolo se cam prea întrec cu furtișagurile.

vorbă! Inșă parecă sunt și mulți negustori în țara asta, cari prea ar dori să se facă milionari de pe o zi pe alta și tare mai vând pipărate mărfurile lor! În orice caz, dacă au crescut dările plugarilor, nici negustorii nu pot aștepta să fie mai ușurați ca toată lumea.

Tot dela București vine vestea, că dascălii din țara noastră au trimis o deputațiune la d. Maniu, cerând sporirea lefurilor. Inșă d. prim-ministru le-a răspuns, că le-ar mări lefurile cu dragă inimă, inșă deocamdata țara nu are de unde. Și i-a rugat să mai aștepte.

Sătenii, adică plugarii și economii, și-au arătat și ei de curând durerile lor la niște adunări din Banat și au zis: Noi cu dările tot am mai duce-o, inșă cerem o limpezire deplină a treburilor cu reforma agrară, căci aceasta este cea mai grea rană a plugărimii de pretutindeni. Și această plângere este cu adevărat îndreptățită. Primim și noi la gazeta sute de plângeri de acest fel, dintre cari una o dăm chiar în acest număr. Și ar fi vremea să se deslege odată cu proclamația de reformă, ca poporul să aibă pace și mulțumire. Iar când va fi poporul mulțumit, toate vor fi bune.

† Directorul Valeriu Suciu

Școlile din Blaj au îndurat săptămâna trecută o mare pierdere. Directorul Școlii Normale de băieți Valeriu Suciu și-a dat adevărat sufletul în mâinile celui ce l-a creat, în ziua de 27 Noembrie, după ce suferise cu multă răbdare creștinească boala sa îndelungată și după ce se împărtășise de mai multe ori cu sfintele Taine.

Directorul Valeriu Suciu moare destul de tânăr, în vârstă de 59 de ani, în al 17-lea an al preoției și căsătoriei sale, lăsând în urma sa o văduvă întristată și patru băieți orfani, dintre cari cel mai mare abia este de 16 ani. Moartea l-a păscut de mult, pentru că fiertatul a fost un om de muncă, cum rar se găsește și a lucrat prea mult, așa că trebuia să se prăpădească înainte de vreme de atâta muncă istovitoare.

S'or fi săturat, pare se —, Izgărenii de pe atunci să tot deie deagata, domnilor, ș'apoi ei s'o ducă în foame și golătate, ca niște câini, și mai rău. C'a făcut, n'a făcut stăpânirea rânduială, — treaba stăpânirii de pe vremile acelea. Mie mi-au spus oameni bătrâni și de omenie, că știu și ei ascunzișurile din Ogașul Lupului unde se petrecea ce se fura... mai de mult!

La 1848 Isgărenii pleacă în răzmiriță alături cu Ungurii. În 1849, din Komarom-ul picat în mâna Austrieilor au fost trimiși la vetrele lor și o seamă de Isgăreni foști honvezi de-al lui Kossuth. (Intre ei unul Danilă Putnic).

Pentru aceasta inșă să nu-i ocărăscă nime. Bănățenii n'avuseseră cu Ungurii nici un frecuș. Ei avuseseră și aveau năcazuri cu Sârbii, ortodoxi cari le amărau zilele și 'n biserică, măcar că aveau ei destule, alte năcazuri fel de fel. Când deci, Sârbii la 1848 se iau de păr cu Ungurii, bieții Români bănățeni din satele mai puțin luminate, cum era și Isgarul, mai de voie, mai de silă, se dau cu Ungurii, ca să poată lovi în Sârbi, în lupii aceia îmbrăcați în piele de oale ortodoxă.

Danilă Putnic și soții din Isgar odihnescă deci în pace și Dumnezeu să-i ierte, că noi îi iertăm, fiindcă le pricepem amarul.

(Urmează)

Născut la Spini, aproape de Blaj, fiertatul și-a făcut învățătura la școlile din Blaj, de unde mitropolitul Vancea l-a trimis la universitatea din Budapesta ca să facă teologia și filosofia. Sosit acasă, mitropolitul Mihalyi l-a numit profesor mai întâiu la liceul de băieți, iar apoi la școala normală de băieți. A fost un profesor foarte conștiincios și cu frica lui Dumnezeu, drept din cale afară și destul de aspru. Băieții învățau la el, pentru că-l știau aspru și neînduplecat. Dar tot pe atât era și de milos și de milostiv cu băieții sănguincioși și cinstiți.

I. P. S. Sa Dr Vasile Suciu, cunoscând hărnicia și cinstea fără seamăn a fiertatului, l-a numit mai întâiu director la școala de ucenici, mai apoi la Atelierele Orfelinatului. Aici la acestea ateliere și-a măcinat sănătatea Valeriu Suciu, lucrând peste măsură de multe ori în frig și umezeală. După pensionarea bătrânului director I. F. Negruțiu, Valeriu Suciu a fost numit director al Școlii normale. Dar atunci nu se mai simțea bine. Se vedea că suferă. I. P. S. Sa îl numește apoi protopop onorar și asesor consistorial, ca să-l răsplătească pentru munca sa neistovită. Dar fiertatul nu s'a putut bucura de această cinste, pentru că era tot mai bolnav. Căutatu-și-a sănătatea și pe la doctorii cei mai învățați, dar nime n'a putut să-i spună, de ce anume boală a suferit, nici chiar după moarte.

Valeriu Suciu a fost un om de omenie cum rar se mai găsește astăzi. Muncitor peste măsură, cinstit până și în cele mai mărunte lucruri, oarzan care nu ascundea mâța în sac și spunea adevărul oricui în față, modest din cale afară, gata să-și jertfească până și viața pentru binele bisericii și al neamului, el a mai fost și un preot bun și cu frica lui Dumnezeu cum rar se găsește. Abia după moartea sa am știut, că de când s'a hirotonit de preot își făcea zilnic ceasurile canonice, rugându-se câte 2 ore la zi lui Dumnezeu. Își avea rugăciunile sale latinești, pe cari le zicea zilnic încă de pe când eșise din seminar. Până și pe patul de moarte și le zicea regulat, iar când n'a mai putut ceti, trebuia să i-le cetească soția. A murit ca un sfânt, după ce trăise o viață de sfânt.

Pe lângă multele sale ocupații el a avut vreme să mai și scrie. Mai mulți ani dearândul el a redactat „Foaia Școlastică“ revista Reuniunea învățătorilor gr. cat. din Arhidieceză. A cetit foarte mult, având o bibliotecă minunată, câștigându-și cunoștințe foarte frumoase din toate științele. A scris și două cărți de școală, una pentru școlile primare, alta pentru școlile normale, dar aceste cărți nu au fost folosite multă vreme, pentru că deodată cu România Mare, s'au schimbat și cărțile, iar el modest dela fire n'a mai cercat să și-le prelucere după noul plan, știind că vor fi atâția alții cari se vor bate să facă altele. Cărțile lui Valeriu Suciu inșă au fost foarte bune și au fost aprobate de ministerul unghuresc.

Inmormântarea i-s'a făcut Vineri în 29 Noembrie. L-au prohodit în noua biserică a călugărilor francezi din Blaj șapte preoți-profesori, în frunte cu fostul său coleg de școală, canonicul Ștefan Roșianu, care i-a ținut și predica, după cum dorise fiertatul. L-au petrecut la groapă toți elevii școlilor noastre și aproape întreg orașul. La mormânt elevul Both și-a luat rămas bun dela fostul profesor și director.

Fericită școala care a avut astfel de profesori ca fiertatul și fericiți elevii cari au avut norocul să le fie profesori!

În vecl pomenirea lui!

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Târgurile săptămânii

Luni 17 Decembrie: Alba-Iulia; Baia de Criș, jud. Hunedoara; Rodna, jud. Bistrița.

Marti 18 Decembrie: Brad, j. Hunedoara; Ogra, jud. Târnava-Mică; Sănnicolaul-Mare, jud. Torontal; Cehul-Silvaniei, jud. Sălaj; Timișoara; Jibou, jud. Sălaj.

Miercuri 19 Decembrie: Abrud, jud. Alba; Cergău, jud. Sătmăr; Sighet, jud. Maramureș; Șimleu-S. jud. Sălaj.

Joi 20 Decembrie: Cernatul de jos, jud. Treiscaune; Bălașer, jud. Târnava-mică; Lechința, jud. Bistrița; Petriș, jud. Arad; Sarcău, jud. Bihor.

Vineri 21 Decembrie: Ariniș, jud. Sălaj; Odorheiu, jud. Odorhei; Agnita, jud. Târnava-mare; Gănești, jud. Târnava-mică.

Sâmbătă 22 Decembrie: Bozovici, jud. Caraș; Ciaci-Gârbău, jud. Someș; Ciucsângeorgiu, jud. Ciuc; Cetatea, de Baltă, jud. Târnava-mică; Sărațeni, jud. Mureș; Tinca, jud. Bihor.

Duminică 23 Decembrie: Megieșulaurit, j. Sătmăr; Huedin, jud. Cluj; Biertan, jud. Târnava-Mare; Hida, jud. Cluj; Săcueni, jud. Bihor.

Serbarea zilei de 1 Decembrie la Blaj. Ca în toți anii dela îndeplinirea visului național incoace, ziua de 1 Decembrie s'a serbat la noi în Blaj cu toată sfințenia. În dimineață s'a slujit o sfântă liturghie în biserică parohială, unde au fost de față toate autoritățile bisericesti și civile. Cuvântarea în biserică a rostit-o Sf. Sa Păr. Vasile Moldovan, paroh, arătând în inimioase cuvinte însemnătatea zilei. După liturghie școlile noastre au aranjat o foarte frumoasă serbare națională în Sala de gimnastică a liceului de băieți, unde d. prof. Onisifor Ghibu dela Universitatea din Cluj a ținut o minunată conferință despre partea pe care au avut-o ardelenii în înfăptuirea României-mari. Elevii dela toate școlile au spus apoi poezii frumoase, iar corurile au intonat cântări naționale. A fost într'adevăr o serbare înălțătoare de suflete, care a încununat cum nu se poate mai frumos marea zi de 1 Decembrie.

Incepând cu 1 Ianuarie nu mai trebuie timbre de ajutor pe epistole. Văzând direcțiunea poștelor că e multă greutate cu timbrele de ajutor, a hotărît ca începând cu 1 Ianuarie să nu se mai aplice aceste timbre pe epistole și cărți postale, în schimb se va pune pe epistole timbru de 6 lei.

Au trăit 100 de ani căsătoriți. În orașul Curily din Brazilia doi soți de căsătorie și-au sărbătorit al una sutălea an de căsătorie. Barbatul este 129 ani, iar femeia de 125. Cel mai tânăr copil al lor a implinit 70 ani.

Troahna se poate vindeca. Un medic din Cluj, cu numele Dr Havas József, a găsit leacul troahnei. El dă o injecție din leacul său sub piele, și peste o jumătate de ceas omului nu-i mai curge nasul, nu tușește și poate răsufla bine pe nas. Peste câteva luni el va pune în vânzare leacul său.

Un întemnițat omoară pe păzitor și fuge. Preotul unit dela marea temniță din Aiud, păr. Aurel Pop, își repara casa. A chemat deci dela temniță pe un rob — vâpșitor ca să-i vâpșească odăile. Robul Ion Truța de obârșie din Sebeșul săsesc, a și venit, fiind însoțit de gardianul (păzitorul) Gherasim Stâncel. În aceeaș locuință mai ședea și un căpitan din batalionul 6 vânători de munte. Acasă era numai ordonanța ofițerului. Gardianul a fost în serviciu toată noaptea, nici nu

De o vreme încoace în cele mai multe țări până și la noi în România, au început oamenii să folosească opiu, adică un fel de venin, care te îmbată de cap și-ți produce visuri foarte frumoase și plăcute. Acest venin însă este foarte primejdios, scurtează viața, îl face pe om rob al acestui venin, mai altfel decât tutunul ori băuturile. În toate țările s'au adus legi foarte aspre împotriva acestor oameni cari folosesc opiu. Cu toate acestea însă pătimișii nu se pot desbăra de opiu. Nicăiri nu se folosește atâta opiu ca în China, țara aceea mare și veche din Asia. Ca să-i desbăre pe locuitorii de această patimă primejdioasă, Chinezii au făcut placate cu scrisoarea și icoana de mai sus, arătând urmările grozave ale acestui venin.

măncase dimineața aceea dejunul. L-a rugat deci pe ordonanță, să meargă la temniță și să-i aducă mâncarea. Ordonanța a plecat. Robul curăția pereții de vopseala cea veche, lovindu-i cu un ciocănel.

Intr-o clipită de neabgare de seamă a gardianului, care ședea pe o laviță, robul care lucra la spatele sale s'a repezit cu ciocanul la gardian și l-a lovit în cap. Gardianul s'a răsturnat de pe laviță, iar robul i-a mai dat vre-o șase lovituri de ciocan, până i-a crepat capul. A trecut apoi în locuința căpitanului, s'a îmbrăcat în hainele aceluia și luând la sine cei 80 lei ce-i aflase pe masă și revolverul ofițerului, a luat-o la sănătoasa, după ce pe bietul gardian mort îl înghesuisese într-o ladă.

Pe când a venit ordonanța cu dejunul, n'a aflat pe nime acasă. Bănuind că acesta nu poate fi lucru curat, a cutreerat odăile și curtea, aflându-l pe gardian strămtorat în ladă, cu capul spart, cu creierii și sângele împrăștiati pe podele. Intrând în locuința căpitanului, a aflat cu mirare că lipsește un rând de haine și cisme, cei 80 lei de pe masă și revolverul. Fugind la poliție, a spus totul. Robului ucigaș i-s'a pierdut însă urma până în ziua de astăzi.

Interesant e că Ion Truța a fost osândit la 2 ani temniță pentru mai multe furturi mărunte. El era de 25 ani și nu mai avea de suferit decât 52 zile și scăpa din temniță.

Șapte copii îngropați de vii. În comuna Boldurești de lângă Chișineul Basarabiei un mal s'a prăbușit peste 10 copii, îngropându-i de vii. Numai trei au putut fi mântuiți cu mare greutate, dar și aceia s'au ales cu răni grele.

Și-a omorât iubitul și i-a beat sângele. În satul Loco Rotondo din Italia o văduvă, mamă a lor 4 copii, a prins pe iubitul ei plăcându-se cu altă femeie. A sărit deci la el, i-a tăiat gâtul, iar sângele l-a beat. La poliție a declarat, că l-a omorât cu voia și că s'a hotărât de atunci să-i bea și sângele.

Pedeapsa fărădelegii. Iosif Steinedler era muncitor la fabrica de tutun din Linz (Austria). El era de 41 ani, avsa 4 copii, pe cari i-a crescut în frica lui Dumnezeu dimpreună cu soția sa. Fata cea mai mare era de 16 ani și se numia Francisca. Ea făcea slujbă la o prăvălie din oraș și se purta bine. Dela o vreme însă fata a început să vină seara târziu acasă, lăsând să o petreacă tinerii. Sâmbăta trecută nici n'a mai venit acasă. Tatăl ei a rămas foarte supărat când a văzut că nu sosește nici Dumineca, ci abia Luni dimineața. Om cinstit și de omenie, tatăl său a întrebat-o, unde a fost? Ea a răspuns că la prăvălie, unde au avut mult de lucru. Tatăl nu s'a încrezut. A mers și a întrebat, dacă e drept că fată-sa

a fost reținută la prăvălie. Proprietarul i-a răspuns că nu e adevărat, ci că fetei îi fac curte mai mulți tineri. Se vede că și-a petrecut cu ei.

Tatăl, venind acasă, și-a sfădit rău fata, spunându-i că el nu suferă la casă fată necurată. Fata i-a răspuns, că ea vrea să trăiască și să-și petreacă și nusă se facă preacuvioasă. Tatăl așa s'a mâniat, auzind aceste cuvinte obraznice, încât a luat sicurea care era în casă și și-a lovit fata în cap, zicând: „Mai bine moartă, decât fată stricată!“ Și atâta a lovit-o, până a auzit soție-sa, care alergând în ajutorul fetei, n'a mai putut-o scăpa pentru că trăgea de moarte. Pe urmă, tatăl și-a scos brișca și și-a tăiat vinele dela amândouă mâinile. Pe când a venit poliția, i-a găsit morți pe amândoi.

O sută de ani de când s'a făcut cea dintâie mașină de cusut. Francezul Thimmonier, privind pe niște cusătoare, cari coseau de dimineața până seara, și-a bătut capul, până a făcut cea dintâie mașină de cusut. Cu ajutorul inginerului Beaunier el a adunat atâție bani, încât a putut face 80 de mașini în anul 1829.

Lucrătorii și lucrătoarele însă, văzând că mașinile de cusut le iau pânea din gură, s'au apucat și le-au sfărmat cu topoarele.

Spre noroc însă francezul a păstrat planurile mașinilor, s'a dus în străinătate, unde le-a vândut destul de ieftin. El a murit sărac și nu a putut vedea cu ochii, cât sunt astăzi de dese mașinile de cusut. Francezii i-au ridicat o statuie în satul său de naștere.

Marile furturi din Oceanul Atlantic au înecat în cursul lunilor Octomvrie și Noemvrie nu mai puțin de 2000 corăbii mai mici, mai ales de pescari, cauzând pagubă de 50 milioane de lire sterline. Zilele trecute s'a înecat un mare vas cu numele „Molesey“, murind în valuri peste 200 persoane.

A murit deputatul Mihail Gașpar. Zilele trecute deputatul Mihail Gașpar care a fost și protopop ortodox în Bocșa-Română s'a îmbolnăvit de o gripă spaniolă. După două zile a și murit. Deputatul Mihail Gașpar, a fost unul dintre cei mai de seamă luptători naționali ai Banatului și a fost și gazetar și scriitor de seamă. El a redactat pe vremuri, dimpreună cu Valeriu Braniște, gazeta „Drapelul“ de la Lugoj, iar apoi gazeta „Drum nou“ la Bocșa Montană. A scris și mai multe povestiri frumoase, cari au plăcut mult. A fost ales deputat de trei ori până acuma în județul Caraș.

Om de seamă, preot bun, gazetar harnic, scriitor plăcut, pâr. protopop Mihail Gașpar lasă un mare gol după sine. Îl deplâng toți Românii buni, deputații, ziaristii și biserica sa. Ia veci pomenirea lui!

În America e rău cu opreliștea băuturilor. De când cu opreliștea băuturilor, în America se bea mai mult decât înainte. Morți întâmplare din beție sunt acuma mai multe decât pe vremuri. Chiar de aceea o mulțime de osmeni învățați cer, să se șteargă legea de opreliște a băuturilor, că n'are nici o urmare bună.

Un om care s'a hrănit toată viața numai cu lapte

În zilele trecute a murit la Montreal un francez cu numele Emil Brazeau, despre care se spune, că toată viața n'a mâncat numai lapte. De când era de cinci ani, n'a mâncat altceva decât câte cinci pahare de lapte în fiecare zi, în care punea și câte o jumătate de kgr. de zahăr. De nenumărate ori s'a încercat să i-se schimbe mâncarea, dar nu s'a putut căci stomacul lui nu suferia altă mâncare. A fost dus la spitalele din Montreal și din Boston și doctorii s'au trudit în tot chipul să găsească taina ciudată a stomacului lui Brazeau, dar n'au găsit-o. Ceace este și mai ciudat e, că Brazeau se simțea foarte sănătos și nici odată n'a suferit de vre-o boală mai grea. Cu vre-o câteva zile înainte de a muri, a jucat toată noaptea la o nuntă și ieșind de acolo asudat, a răcit atât de tare, încât la trei zile a murit. Când a murit cantărea 65 kgr și avea 1 metru 67 cm. înălțime, cea ce dovedește că 1 1/4 kgr. lapte pe zi și 1/2 kgr. zahăr dau nutremânt destul de hrănitor pentru un om sănătos.

Americanii vreau să fie cu tot prețuri originali. Sburătorul de abia 20 ani Donald Badcock s'a logodit cu dsoara de 18 ani Marjorie Klinger. Hai să facă ei o cununie originală. S'au cununat deci în aeroplan, trecând peste câmpul de unde pornesc la sbor aeroplanele și unde se coboară. După cununie au hotărât că vor face o călătorie de plăcere, pe care vor începe-o cu scoborirea din aeroplan cu ajutorul parașutei, un fel de mașinărie ca un ploier. Mai întâi s'a aruncat mireasa, dar parașuta nu s'a deschis și ea a murit îndatăce a ajuns pe pământ. Tot așa a făcut și mirele, dar nici parașuta lui nu s'a deschis. Astfel amândoi au murit, plătind foarte scump încercarea lor și originalitatea. Chipul nostru îi înfățișează pe cei doi miri, pe când se pregăteau să se urce pe aeroplan.

Plante străine

— Cauciucul —

Când Cristofor Columb a ajuns în America, a văzut pe oamenii de pe acolo, jucându-se cu mingi făcute din cleiul unui pom. Acest clei nu era altceva decât cauciuc. Americanii îl storceau din pomii de cauciuc, ce cresc pe acolo.

Sunt mai mulți pomi de cauciuc. Cei mai însemnați sunt *Ficus*, *Hevea* și *Siphonia*. Acești pomi cresc înalți de câte 30—40 metri și sunt groși de câte 2 metri și mai bine.

Prin pădurile din America se găsesc și curpeni lungi de câte 25 metri, din cari încă se poate storcea cauciuc.

Toți pomii de cauciuc cuprind un fel de lapte, asemănător cu laptele ce se scurge din buruienile de Laptele cânelui de pe la noi.

De altfel, Pomii de cauciuc sunt și neam cu Laptele cânelui dela noi.

Dacă în coaja pomilor se face o creștătură, se scurge lapte. Sub fiecare creștătură se pune un vas, în care se adună laptele. Un pom poate să se creșteze și de 20 de ori într'o vară. Cel mai potrivit timp pentru creștere este timpul săcetos, din August și până în Ianuarie.

Un pom începe să dea lapte cam de pe la anul al 15-lea. Laptele scurs e alb și fără miros. În acest lapte se găsesc micile picături de cauciuc.

Oa să nu să strice, îndată după scurgere trebuie încheșat. Încheșarea se face cu fum, deasupra unui foc de nuci mari, culese de pe un fel de copaci ce cresc pe acolo. Măciuca unui băț, se vâra mai întâiu în lapte, apoi se ține în fum. Prin aceasta cauciucul din lapte se lipește pe măciuca ca și o foiță de ceapă. Băgându-se de mai multe ori măciuca în lapte, se pot căpăta foițe de cauciuc de diferite grosimi.

Acest cauciuc însă nu e curat. Cuprinde multe frunze, așchii și pământ. Se curăță însă punându-l la fiert cu de patru ori mai multă apă. Prin fierbere cauciucul se adună deasupra apei, de unde se culege și se așterne pe foi late. În chipul acesta se capătă foile de cauciuc.

Acest cauciuc nu se prea poate întrebuința, căci la răceală prea mare se sfarmă, iar la căldură se înmoie și devine cleios.

Pentru ca să se delature acest neajuns se amestecă cu pucioasă. Amestecarea cauciucului cu pucioasă se numește *vulcanizare*. Prin vulcanizare cauciucul rămâne tot înmoie și nu se mai sdrobește nici nu se înmoie.

Din cauciuc se fac mânuși, minge, tuburi, ace, piepteni, cutii, galoși — un fel de păpuși, cari se poartă când e tină și umezeală multă. Tot cauciuc este și pe roatele automobilelor și a bicicletelor.

Cauciucul este o marfă foarte căutată. Și fiindcă pădurile din America

nu mai ajung, Englezii au plantat în India, întinderi mari de pământ cu pomi de cauciuc, iar Olandezii au plantat insulele din partea de miază-noapte a Australiei, anume Sumatra, Borneo și Iava. Din cauza aceasta, astăzi cel mai mult cauciuc se aduce de prin părțile acelea.

Pădurile de pomi de cauciuc sunt azi o bogăție neprețuită, pentru fabricația de automobile și tot felul de obiecte, așa că acela care are o pădure cu pomi de cauciuc are cea mai mare avere, pe care și-o poate câștiga.

Ion Popu-Câmpeanu

Din viața misionarilor

Misionarii sunt preoții și călugării creștini, cari se duc să încreștineze popoarele păgâne și sălbătice de prin Asia, Africa, Australia și alte părți de lume, pe unde încă nu s'a auzit de Hristos și de Evanghelie.

Scopul misionarilor este așa dară de a încreștina pe aceste popoare păgâne, ca astfel să se îplinească cuvântul lui Isus, care a zis: „Și se va predica Evanghelia la toată făptura” ca să cunoască toți pe adevăratul Dumnezeu și astfel să se facă „o turmă și un păstor”.

Multe au de suferit acești vestitori ai Evangheliei, atât din partea păgânilor cât și din partea sălbăticiunilor de prin acele pustietăți deșertate, pe unde se mai găsesc și astăzi neamuri de oameni cărora li-se zice „Canibali”, adică sălbateci cari se hrănesc cu carne de om.

Închipuiți-vă DVoastră câte primejdii amenință pe bieții misionari când ajung să predice pacea lui Isus la niște canibali de aceștia. Sute și sute dintre ei au fost sfășiați și mâncați de astfel de sălbatici. Dar nu numai cambalii, ci și popoarele păgâne, cari nu cunosc încă pe adevăratul Dumnezeu, ei se închină la idoli pe cari și-i cioplesc din piatră, din lemn, etc., ba se închină la copaci, la stânci, la soare, la lună, la râuri, la animale și câte alte lucruri, și aceștia zic, au ucis și ucid sute și mii de misionari, căci acești păgâni nu s'au puțini ei sunt cu sutele de milioane.

Dar apoi groaza și prăpădul din partea animalelor sălbătice cât e ea de mare?

Să presupunem că ne găsim într'o pustietate din Africa sau din Asia. De jur împrejurul nostru se află munți acoperiți cu păduri în cari încă n'a intrat săcure omenească și ai căror arbori sunt legați între ei cu plante câțărătoare, așa că razele soarelui nu pot străbate până la pământ. Poenele sunt acoperite cu ierburii mai înalte ca omul prin cari foese gujulii grețoase și șerpi înflorători. Răgetul leului răsună ca un trăsnet din stâncă în stâncă, crocodilii, lungi de câte 6—8 metri, înoată în apa râurilor cu gura căscată spre a te înghiți, mugetul cutremurător al tigrlui îți dă de știre că vine să te sfășie, moartea, deci, te pândește la tot pasul.

Iată viața plină de sbucium a bieților misionari și cu toate acestea nu se dau îndărăpt, ci conduși de dorul de-a întoarce popoarele la Dumnezeu cel adevărat, ei își continuă munca lor, trăgând brazdele păcii și ale iubirii prin strămoșina negrului necunoscut.

Iată prin câte greutăți și jertfe s'a ajuns că astăzi prin acele necunoscute ale Asiei, Africei, Australiei, părților insulare, etc. strălucesc, în razele soarelui falnicele biserică creștine, din a căror turnuri răsună până în depărtări glasul plin de farmec al clopotelor ce cheamă pe păgâni la mântuire.

În cele următoare las să se vadă câmpul în care trăiește viața misionară.

Un misionar catolic predica cuvântul lui

Isus la niște triburi (neamuri sălbătice) din Africa.

Intr'o zi vine la el șeful (șeful) unui trib și-i zice:

— Părinte, eu aș dori să mă fac creștin.

— Foarte bine, răspunse misionarul, dar câte femei ai tu?

— Șapte, răspunse altul.

— Atunci nu te poți face creștin căci învățătura lui Isus nu-ți dă voie decât la o singură soție.

— Aceasta-i foarte ușor, răspunse șeful și plecă.

Nu peste mult se întoarce din nou comisionar, aducându-și și o femeie.

— Uite Părinte, zice el, aceasta imi este soția și am venit ca să te botezi.

— Bine, răspunse misionarul, dar cealaltă femeie unde-ți sunt?

— Le-am ucis și le-am mâncat cu prietenii mei, răspunse șeful.

Misionarul se intristă foarte de săvârșirea acestei fapte grozave și după ce îi arată greșala făcută, șeful se căi cu amar. La câțva timp, sălbatecul dând dovezi de adevărat creștin, fu botezat împreună cu soția sa.

*

Altă dată tot un șef de trib a făcut o călătorie prin Europa. Vizitând orașele și mai multe lucruri de pela noi, a intrat într'o zi într'un cimitir. Acolo văzând la capul unui mormânt o cruce frumoasă cu scrisoare aurită, zise europeanului ce-l conducea:

Roga-te să-mi spui ce însemnează lucrul acesta.

— Uită-te prietene, zise europeanul, aici mi-am înmormântat soția și deaceia am scris: „Aici odihnește cu pace iubita mea soție”.

Nu peste mult, șeful de trib se întoarce în țara sa, de unde scrie prietenului european că-l roagă să meargă pe omenie la dânsul.

Europeanul plecă deci în Africa la prietenul său, pe care-l găsișe așezat pe un tron de lemn. Avea o burta mare care îi era acoperită cu un șurț și pe acest șurț era scris: „Aici odihnește în pace iubita mea soție”, adică șeful după ce se întoarce în țara sa, își măncașe și după cum văzuse scris pe mormântul soției prietenului său din Europa, așa, scrise și el pe burta lui, adică pe mormântul soției sale.

Iată cu ce fel de oameni își petrec viața misionarii creștini. Augustin Pop

Mamă cu 68 copii

În Atena locuiește o femeie în vârstă de 85 ani, care este mamă a 68 copii.

Dintre cei 68 copii, 23 i-a născut dânsa, 17 i-a crescut dela bărbatul de al doilea, iar la 28 copii le-a fost doică. A avut 18 frați și 93 nepoți și totuși nici unul n'o ajută, așa că trăiește în mizerie și e silită să ceară ajutorul Primăriei.

Un câne decorat

Un câne din Londra a fost decorat de către Liga națională, pentru protejarea animalelor, cu medalle de bronz. Cauza este, că acel câne într'o noapte a mântuit dela moarte peste 100 de cai. Anume, încă prin Aprilie, anul trecut, în grajdul unui bogtaș englez, în care se aflau peste 100 cai, a izbucnit un foc. Cânele simțind focul, a început să latre pentru ca stăpânul să se trezească. Văzând, că stăpânul nu se trezește, a sărit la fereastră și a dat cu capul în fereastră până a stricat-o. La sgomotul dela fereastră, stăpânul s'a deșteptat și astfel a putut să-și scoată caii din foc, fără să se prăpădească. Gazetele au scris mult despre vitejia și priceperea acestui câne

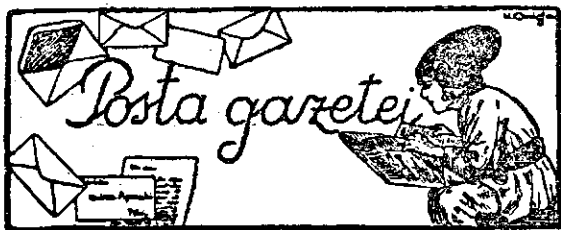
Ce limbă trebuie să învățăm

Un elvețian a făcut socoteala asupra limbilor ce se vorbesc în Europa și a găsit, că cea mai răspândită limbă de pe pământ este limba engleză. Aproape jumătate din scrisorile pe cari le scriu oamenii de pe întreg pământul se fac în limba engleză.

În rândul al doilea vine limba franceză. Limba germană e în locul al treilea. A patra e limba spaniolă, vorbită foarte mult în America de miază-zi.

După aceasta vine limba olandeză, apoi limba italiană și portugheză. Pe urmă vin limbile daneză, suedeză, rusă, cehoslovacă, norvegiană. În locul al treisprezecelea vine limba română, iar după aceea limba poloneză.

Deci celea mai vorbite limbi din Europa sunt limbile engleză, franceză și germană. De aceea acestea limbi trebuie învățate mai mult.

Dela Crasna (cel vechiu). — Ne pare rău, că aceeaș corespondență ați trimis-o și altei gazete, silindu-ne să nu-o mai putem publica și noi. Toate gazetele au ambiția să tipărească numai material inedit. Vă rugăm să dinevești a ținea cont, pe viitor, de această procedură.

S. Nicoară, Odorheiu. — Suntem bucuroși să fiți corespondentul nostru în acelea părți și vă rugăm să ne trimiteți știri culturale-religioase, ținute în graiul înțeles de popor. Corespondețele să fie scurte și limpezi.

B. Fulger. — „Încercarea literară” pe care ne-ați trimis-o, nu este reușită. Nu se poate publica.

Poezie «Singur», ce ni-s-a trimis la redacție, nu este ținută în grai popular și astfel nu poate merge.

Acăș. — Acelaș răspuns pe care l-am dat D-lui „Dela Crasna (cel vechiu)”

Petiș. — Corespondența pe care ne-ați trimis-o cu data de 18 Noembrie, are multe cuvinte și fraze neînțelese de popor și este și prea lungă. Ne pare rău că n-o putem publica! Pe viitor vă rugăm să scrieți numai pe-o singură parte a hârtiei și să înșirați numai faptele, iar stilizarea să o lăsați în seama noastră.

M. Traian, Oradea. — Satul pe care vreți să-l prezentați în versuri, credem că este frumos, însă poezia nu este populară, decât doar celea două strofe dela urmă, cari n'au nimic cu descrierea satului.

Săleiu. — Plângerea cantonierilor de pe șoseaua Turda — Câmpeni, nu poartă nici o iscălitură, precum nu este iscălită nici scrisoarea trimisă nouă. Plângeri fără iscălitură nu putem publica. Trebuie să știm măcar noi, cine răspunde de celea trimise.

Cioban Gheorghe. — Am primit 180 lei. Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1929

Nicolae Neda. — Am primit 80 lei în 8 Febr. 1929 pe 1928, iar 100 lei în 30 Nov. pe 1929.

Am primit câte 90 lei dela următorii: Antoniu Tămaș Budou George, Victor Banea Luncean, Zacheiu Șugar, Simion pop, Văgălău Petru, Cristurescu Simion, Petru M. Antonică, Petru Pantilie.

Câte 180 lei: Toma Degan, Roman Augustin, Vodă Ioan, Alexandru Găvrus, George Duncea, Teodor Șus; Eugen Circa, Ioan Suciu, Dumitru Popa, Ioan Suciu Fr. Alexiu Pop, Gregoriu Stanciu, Suciu Ilie, Ioan Costea Nucu, Ioan Barbu, Gregore Sereșean, Domșa Ioan Chindea Iosif, Mocan Vasile, Petru Stefiu, Octavian Dreghiciu, Chifor Petru, Borota Demetriu Aurel Trușia, Negrușiu Nicolae, Eugenia Podobă, Alexa Vasile, Iulius Sârbovin, Iacob Pălăcean.

Alte sume. Ioan Moise 100 lei, Iosif Chiorean 282 Selevestru Mureșan 100; Simion Bogdan 220; German Ionel 45; Of Parohial Bocsig 500; Miclea Ioan 500; Ciocara Nicolae, 100; Gavril Covăsan 200; Atanasiu Tănășe 360; Teodor Albu 300; Teodor Pădurean 200; Toncean Teodor 500; Nicolae Sabou 20; Chiș Ioan 45; Traian Marcu 360 Augustin German 443.25; Parhia Cenadul mare 230; Crișan Iacob 160; Honcaș Ioan Roșca 45; Nicolae Radu 200.

Redactor: IULIU MAIOR.

Se apropie sărbătorile Crăciunului!

Cel mai frumos cadou (dar) de Crăciun este

o carte bună,

pe care o cetești cu drag în lungile seri de iarnă.

Cumpărați „Cărțile Bunului Creștin”, din cari multe foloase puteți trage!

No. 4. *Darul lui Dumnezeu*, ne arată, cum putem câștiga harul lui Dumnezeu. Cărticica are 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. *Adevărata fericire*, ne arată cum putem fi fericiți încă aici pe pământ, dar mai ales în lumea cealaltă. Cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 6. *Taina spovedaniei* ne învață tot ce trebuie să știm despre spovedanie. Broșura cuprinde 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 7. *Tălcuirea Apostolilor din Duminecile de peste an* este o broșură pe care ar trebui s'o aibă toți credincioșii cari umblă la biserică. Cartea aceasta are trei părți, cari fac laolaltă 400 pagini, și se vinde cu 50 lei.

No. 8. *Legea strămoșească* ne deslușește despre adevărata lege strămoșească a neamului românesc. Broșura cuprinde 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. *Tălcuirea Evangheliilor din toate Duminecile de peste an* tocmai acum a ieșit de sub tipar, cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

Nr. 1, 2 și 3 din această bibliotecă s'au vândut, așa că nu se mai află la nici o librărie.

Toate broșurile înșirate mai sus fac laolaltă 117 lei, la cari adăugându-se încă 5 lei spese postale, se pot primi dela oricare librărie din țară.

Citiți și răspândiți „Cărțile Bunului Creștin” printre cunoscuții Dvoastre.

Încercați a face daruri de Crăciun câte o astfel de cărticică și o să vă fie copii și prietenii foarte mulțămitori!

Concurs

Pentru completarea postului de cantor la biserica gr.-catolică din Liorinț, protopopiatul Aludului, se publică concurs. Dotațiunea cantorală e 4 jug. calitatea primă și 1/3 parte din veniturile stolare. Reflectanții sunt a se prezenta în una din Dumineci sau sărbători la biserică până la 15 Decembrie a. c., la care dată va fi ultimul termen pentru concurs.

IOAN CIORTEA
preot.

(923) 1-1

Dela Primăria comunei Idiciu

No. 1128/1929.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 9 Decembrie 1929 ora 11 a. m. se va ține licitație pentru arendarea cârciumei comunale pe timp de 3 ani, începând dela 1 Ianuarie 1930 și până la 31 Decembrie 1932.

Prețul de strigare este: Lei 15.000.—, valdiu: Lei 2000.—.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din Legea contabilității publice cu oferte închise și sigilate.

Adjudecarea va avea loc la orele 11 1/2.

Condițiunile de licitație mai amănunțite se pot vedea la primărie în orice zi de lucru și orele oficioase.

Idiciu, la 7 Octomvrie 1929.

UMBRICH

primar.

MIKLÓSSY

notar.

(924) 1-1

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj.

Nr. 330/1929 n. p.

Publicație de licitație

În temeiul împuternicirii cuprinse în procesul verbal dresat sub Nr. 330/1929 n. p. se vinde cu intervenția mea în licitație publică la data de 9 Decembrie 1929 orele 15 în magazia Fraților Hossu din Blaj, o cantitate de 15.000 Lei porumb în sarcina și pe riscul cumpărătorului întârziat.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul subsemnatului în oarele oficioase.

Dr. Gheorghe Borșan
(925) 1-1 L. S. notar public.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Către tineretul de prin sate

Feciori și feciorași!

Intrăm în iarnă și se apropie Crăciunul. Voi nu vă gândiți să faceți Irozi? A ieșit dela tipar o carte foarte bună pentru Crai, care se numește:

Cartea Crailor

sau cântece de Irozi, cari se cântă la Nașterea Domnului Hristos alcătuită din izvoade bătrâne de A. LUPEANU MELIN directorul gazetei „Unirea Poporului”

Prețul cărții 10 Lei

Cu postă cu tot 12 Lei. Cine trimite la adresa:

Unirea Poporului, Blaj
cu mandat postal, suma de 12 Lei, capătă cartea acasă, cu posta plătită.

Pentru jocul Irozilor se cer 8 persoane

Dacă fiecare fecioraș vrea să aibă cărticica sa, din care să poată învăța singur acasă, dăm toate 8 cărticicele laolaltă cu suma de 64 Lei, trimise cu posta plătită.

Grăbiți cu comanda, să nu întârziati!

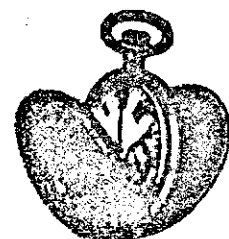
Hallo!

Hallo!

Ocazie de cumpărat eftin

Cu ocazia Sfințelor Sărbători
30% reducere.

Ceasuri Pendule din Sfîșiera controlate și regulate, deșteptător Wecker și ceasuri de buzunar. — Giuvaericele de aur, argint și alpaca pentru cadouri la

M. Friedmann

ciocarniear și
giuvaergeriu

BLAJ

str. Reg. Ferdinand

(849) 2-2